

MUHABET

– VÆRESTED FOR PSYKISK SYGE MED INDVANDRERBAGGRUND

Af praktikant, stud.mag. Mette Nielsen og afdelingsleder, cand.mag. Signe Gottlieb, PsykiatriFonden

Tre kvinder balancerer med brøddej ved et sofabord, tre mænd drikker marokkansk te ved et andet, mens kyllinger forberedes i det lille åbne køkken til høj etnisk musik. Flere kommer ind med indkøbsposer og bradepander, da både frivillige og brugere tager del i forberedelserne til aftenens fest. Najib, som er initiativtager og projektleder, er egentlig i gang med middagen, men tager sig tid til at fortælle om Muhabet, og om hvorfor det er vigtigt med et værested for psykisk syge indvandrere og flygtninge.

Muhabet betyder kærligt samvær, og navnet er meget rammende for det lille lokale på Vesterbrogade i København. Her kommer dagligt folk med psykiske sygdomme og problemer, og stemningen er afslappet og hjemlig.

Mange psykisk syge indvandrere og flygtninge fravælger de gængse behandlingstilbud på grund af sproglige og kulturelle forskelle, og de tildeles langt sjældnere end danskere en støtte- og kontaktperson. Najib startede derfor på eget initiativ og for egne penge værestedet Muhabet i 2003 sammen med sin kone Emine, fordi de var trætte af at høre, at indvandrere generelt mangler initiativ og iværksætterånd. I begyndelsen var åbningstiden begrænset, fordi de to initiativtagere var nødt til at

tjene penge til opretholdelsen nogle af ugens dage. Men i dag står der en bestyrelse bag, og værestedet støttes økonomisk af Integrationsministeriet samt Frederiksberg og Københavns kommuner og er åben hver dag. Muhabet er indtil videre kun økonomisk sikret i halvandet år, og Najib er som den eneste lønnet projektleder, mens alle andre arbejder frivilligt.

Idealistisk formål

I dag er der både en fast kerne og nye gæster hver uge i Muhabet. Mange kommer for at tale med ligesindede, spise sammen med andre, spille et spil eller få hjælp til at læse et brev. Herudover bliver der arrangeret caféaftener og udflugter, og der er både faste kvindedage og lektiehjælp til børn med psykisk syge forældre. Bag alle disse aktiviteter

ligger et meget idealistisk og imødekommende idégrundlag om gæstebuddet.

Najib fortæller med glæde om det enestående pionerarbejde, og man fornemmer, hvor meget han og de andre frivillige medarbejdere brænder for projektet: "Der bliver serveret lidt varm og sund mad hver dag, som de besøgende ikke skal betale for. Folk, der kommer her, er vores gæster, og gæster skal selvfølgelig ikke betale for maden. Så er folk her til spisetid, får de altid et måltid mad med, da mange psykisk syge ikke har økonomi og overskud til at lave sund mad. Vi er værter, og de besøgende er gæster. Det giver en speciel følelse, og de besøgende føler sig meget velkomne. Vi har ingen dagsorden, vi lytter og snakker, og når vi holder caféarrangementer spiser både frivillige og brugere sammen, så dem, der har det skidt, er sammen med nogle, der har det godt. Det gør, at folk uden familie ikke føler sig så isolerede. Desuden fokuserer vi meget på de psykisk syge, som har børn, så børnene kan få nogle positive oplevelser med god mad og musik og se deres forældre indgå i et positivt samvær med andre mennesker. Så samtidig med at det er hyggeligt, er det også en form for terapi."

Dobbelt isolation

Muhabet er oprettet, fordi psykisk syg-

dom er et enormt stort problem blandt indvandrere og flygtninge, og fordi den gruppe mennesker ofte møder en dobbelt barriere, da de både er psykisk syge og indvandrere.

"Når man er psykisk syg og indvandrer, er man dobbelt isoleret, i sin sygdom og i samfundet, og det må gøre dobbelt så ondt. Indvandrere kan have svært ved at udtrykke sig fyldestgørende på dansk, og det er et stort problem, da kommunikationsproblemer sætter nogle yderligere begrænsninger. Selv om de gæster, der kommer her, ofte taler vidt forskellige sprog, er der alligevel en forståelse blandt dem, da alle er i samme båd. Med den besøgsordning, vi er i gang med at starte, er det imidlertid meningen, at vi skal finde en besøgsven, der har samme modersmål som den psykisk syge, så der ikke er nogen sproglig forhindring."

Najib fortæller, at mange af dem, der kommer i Muhabet, er bange for det etablerede system. De frygter at blive straffet ved at få fjernet børnene eller blive tvangsindlagt. Desuden er der mange, som ikke vil bruge danske væresteder, fordi de ikke kan identificere sig med at være psykisk syg, da psykisk sygdom måske er endnu mere tabubelagt blandt indvandrere og flygtninge. Desuden bliver de skræmte af det alkohol- og stofmis-

brug, der i mange tilfælde ses blandt psykisk syge danskere.

"Mange flygtninge har været velfungerende og er veluddannede, men de har været igennem en torturmaskine, som har gjort, at de er blevet psykisk syge. De har svært ved at forstå og acceptere, at de er syge, og det samme gælder deres familier. En søn er fx ofte familiens håb og leder, og selv om han nu er knækket, forsøger familien at opretholde en facade og skjule sygdommen, fordi de skammer sig.

Der kommer mange her, som er meget syge, og vi ved, at folk kan blive voldelige og aggressive på grund af deres sygdom, men vi har aldrig oplevet det her. I Muhabet er der ikke noget behandler-klient forhold, her er alle gæster, og de opfatter os, der arbejder her, som venner. Men de besøgende er meget forskellige, og der er en stor, usynlig gruppe af indvandrere, som ofte overses. Det er dem, som har fået tilkendt førtidspension, fordi de ikke kunne passe et arbejde, og det er ofte yngre mennesker med familier og børn. Disse psykisk syge og deres familier er blevet overladt til sig selv, på trods af at de mistrives og har en psykisk sygdom."

Kærligt samvær

Hovedformålet med Muhabet er samvær og fællesskab, og stedet tilbyder derfor ikke psykologisk rådgivning. De frivillige er dog altid hjælpsomme, hvis gæsterne

skal have hjælp til at forstå et brev fra kommunen eller har spørgsmål, som de ønsker svar på.

"Vi hjælper og orienterer, men rådgiver ikke direkte. Der var fx en psykisk syg kvinde, som havde fået fjernet sit barn uden at vide hvorfor, og der hjalp vi med at ringe til amtet. Vi kan ikke tage stilling til, om hun skal have sit barn tilbage, men vi kan gøre Statsamtet opmærksom på sagen og høre, om der fx var en tolk til stede. Muhabet er et fristed, hvor vi aldrig spørger indgående eller går ind i selve behandlingen af folk. Vi er neutrale – også i forhold til politik og religion.

Hovedvægten er lagt på samværet, og syge og frivillige blandes altid, når vi spiser og hygger. Vi holder aldrig noget kun for de syge. Da ikke alle kommer hver dag, holder vi ofte caféaftener som i aften, hvor der er middag og musik, så folk kan lære hinanden at kende. Det skaber glæde og samhørighed og får de enkelte til at føle, at de er en del af et fællesskab."

Kig forbi

Muhabet er åben daglig 12-17. Søndag lukket. Lektiehjælp torsdag 16-18 og lørdag 12-14. Kvindedag torsdag 12-15.

Muhabet, Vesterbrogade 165-167, 1800 Frederiksberg
Værestedet er multikulturelt og neutralt med hensyn til politik og religion

